

**IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
PARLAMENTI ÁLLAMTITKÁRSÁG**

Iktatószám: VII-LK/519/2/2022.
Telefonszám: +36 (1) 7958333

Ruszin Zsolt Úr részére
E-mail: ruszin.zsolt@fairconto.hu

Tisztelt Ruszin Zsolt Úr!

Megköszönve a minisztérium felé irányuló bizalmát, mindenekelőtt szeretném tájékoztatni Önt arról, hogy a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény alkotmányosan nem ad lehetőséget állásfoglalás, illetve jogértelmezés adására, ebből következik, hogy a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V.22) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet) sem hatalmazza fel a minisztériumot, illetve az azt vezető minisztert egyedi ügyekben történő eljárásra, bírósági és más hatóság feladat- és hatáskörébe tartozó döntések felülvizsgálatára. A fenti jogszabályok értelmében, a jogalkotásról szóló törvény garanciális szabályainak mellőzésével hozott miniszteri, egyéb központi állami szervektől származó jogi iránymutatást tartalmazó leiratok, körlevelek, útmutatók, iránymutatások, állásfoglalások és egyéb informális jogértelmezések kiadása és az ezekkel való irányítás gyakorlata Alaptörvény ellenes.

Megkeresésében Ön a *Polgári Törvénykönyvről* szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:7. §-ának az egyes igazságügyi tárgyú, valamint kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXII. törvény 89. §-ával megállapított, 2022. január 1-jétől hatályos új (3a) bekezdésével kapcsolatos kérdéseket fogalmazott meg.

Tájékoztatom, hogy a Ptk. 6:7. § (3a) bekezdése új szabályozást hoz az írásbeliség vonatkozásában, amelynek célja a jogalkalmazói gyakorlatot is egységesítő szabályozás megteremtése volt, azokon a jogterületeken, ahol jogbiztonsági okokból ez kiemelten indokolt a digitalizációs fejlődésre figyelemmel. A módosításnak nem volt célja az írásbeliségre vonatkozó hatályos rendelkezések és a kapcsolódó bírósági gyakorlat megváltoztatása. A technológiasemlegesség szem előtt tartásával azt kívánja egyértelművé tenni, hogy a megjelölt jogviszonyokra irányadó (ágazati) jogszabályi követelményeknek megfelelően

létrehozott elektronikus okirat az írásbeliség feltételeit kielégíti, további bírói mérlegelést e tekintetben az alakítás megítélése nem igényel.

A Ptk. 6:7. § (3a) bekezdése azokban az esetekben alkalmazandó, amikor jogszabály elektronikus okiratisági feltételeket is meghatároz, vagy például minősített okirati formát, jellemzően közjegyzői okiratba foglalást vagy ügyvéd általi ellenjegyzést követel meg, de ide tartozik a teljes bizonyítóerejű magánokirati forma előírása az anyagi jogban a családjog, az öröklési jog, a társasági jog, ingatlanjog, de a pénzügyi szolgáltatási jogviszonyok esetében is. A Ptk. 6:7. § (3) és (3a) bekezdésének megkülönböztetésével a jogalkotó az írásbeliséget elválasztja az okiratiságtól, és hogy az okiratiság is csak kifejezett törvényi rendelkezés alapján jár együtt a tartalom írásjelekkel való rögzítésének követelményével. A Ptk. 6:7. § (3a) bekezdése azokat a jogterületeket határolja le, ahol az okiratisági követelményeknek az elektronizáció jelenlegi szintjén is, továbbra is együtt kell járnia a tartalom írásjelekkel való rögzítésének követelményével, tekintettel például arra, hogy az így létrehozott okiratokat a joghatás kiváltása érdekében vagy jogvita esetén szabályozott hatósági és bírósági eljárásokban kell kezelni. Ahol ilyen követelmény érvényesítésére nincs szükség, ott a kijelölt jogterületen is az ágazati szabályozásnak van lehetősége arra, hogy **eltérő akár szigorúbb, akár enyhébb feltételeket tartalmazó írásbeliségi kritériumot állapítson meg**. A Ptk. absztrakciós szintjén megfogalmazott szabály ugyanis természetszerűen az adott ágazati szabályra utal ki az okiratiság alakszerű kritériumainak, a formai és tartamai követelményeknek az előírását illetően, ezen felül pedig általában biztosítja az eltérés lehetőségét is.

A végrendeletre vonatkozó eltérő rendelkezéseket szintén a Ptk. határozza meg, a Ptk. 7:13. §-a alapján *közvégrendelettel*, vagy *írásbeli magánvégrendelettel* lehet végrendelkezni, valamint meghatározott esetben szóban is van helye a végrendelkezésnek.

Közvégrendeletet közjegyző előtt lehet tenni, amelynek érvényességére a közjegyzői okiratokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni [Ptk. 7:14. § (1) bekezdés]. A *közjegyzőkről* szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Kjt) 111. § (7) bekezdése alapján azonban **az öröklési jogi és személyállapot tárgyú ügyleti okiratok kizárólag papíralapon készíthetők el**. A Kjt. kizárja az elektronikus formában való végrendelkezést, a közjegyző nem foglalhatja elektronikus okiratba a végrendeletet.

A végrendelet másik fajtája az írásbeli magánvégrendelet, amelyet a végrendelkező saját kezűleg maga írhat, vagy mással is írathatja azt. A Ptk. 7:17. § (1) bekezdése szerint három formában képzelhető el az írásbeli magánvégrendelet érvényes létrehozása, ha a végrendelkező azt

- sajátkezűleg írt végrendelet esetén elejétől végéig maga írja és aláírja;
- más által írt végrendelet esetén két tanú együttes jelenlétében aláírja, vagy ha azt már aláírta, az aláírást két tanú előtt, azok együttes jelenlétében a magáénak ismeri el, és a végrendeletet mindkét esetben a tanúk is – e minőségük feltüntetésével – aláírják; vagy
- a sajátkezűleg írt vagy más által írt végrendeletet aláírja, és akár nyílt, akár zárt iratként a közjegyzőnél – végrendeletként feltüntetve – személyesen letétbe helyezi. Ebből az következik, hogy **érvényesen elektronikusan úton írásbeli magánvégrendeletet sem lehet tenni a Ptk. alapján**.

A végrendeletek esetében az elektronikus okirati forma alkalmazhatósága a Ptk. jognyilatkozatokra vonatkozó általános szabályiból nem vezethető le. Az uniós jog alapján

érvényesülő, az elektronikus okiratok egyenértékűségének elismerésére vonatkozó követelmény alól a családjogi és öröklési jogi területen érvényesülő kivétel lehetőségét a tagállami jogalkotó számára *a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól* szóló 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv) 9. cikk (2) bekezdés *d)* pontja teszi lehetővé. A magyar jogban a Kjtv. 111. § (7) bekezdése mellett a kivételi szabályt *az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól* szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) 99. § (1) bekezdése is tartalmazza, amely szerint a családi jogi és öröklési jogi jogviszonyokban nem lehet az elektronikus formán kívüli dokumentumokat mellőzve, csak elektronikus aláírást vagy bélyegzőt felhasználni, és elektronikus aláírással vagy bélyegzővel ellátott elektronikus dokumentumot készíteni.

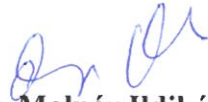
A Ptk. 6:7. § új (3a) bekezdése egyrészt a jogalkalmazás egységességét hivatott biztosítani, másrészt abban az esetben, ha jogszabály az adott jognyilatkozat tekintetében okiratisági és nem kizárólag írásbeliségi követelményt állít, akkor az anyagi jog oldaláról azt a nyilatkozati tartalom írásjelekkel való rögzítéséhez köti. Ahogyan arra a módosítás indokolása is kitért, a szabályozás elsősorban az olyan jogviszonyokat érinti, ahol jogszabály minősített okiratiságot ír elő például az ingatlan-nyilvántartás vagy a cégnyilvántartás érintettsége miatt. Tekintettel arra, hogy mind a Ptk. végrendeletre vonatkozó szabályai, mind a Kjtv. közokiratra vonatkozó rendelkezései a Ptk. 6:7. § (3a) bekezdéséhez képest *lex specialis*-nak tekinthetők, az új szabály önmagában nem teremt lehetőséget elektronikus okirati forma alkalmazására azon jognyilatkozatok esetében, ahol azt a különös jogszabályi előírás nem teszi lehetővé vagy kizárja azt. Mivel a végrendeletek esetében jogszabály eltérően rendelkezik, a fent bemutatottak alapján, Magyarországon sem 2022. január 1-jét megelőzően, sem a Ptk. 6:7. § (3a) bekezdésének hatálybalépését követően, **nem lehet érvényesen elektronikus okiratban végrendeletet tenni**. Ebből következően az AVDH szolgáltatás használata sem merülhet fel e jognyilatkozatok esetében. Ameddig a Kjtv., a Ptk. és az E-ügyintézési tv. kivételi szabályai hatályban vannak, vagyis az elektronikus okiratba foglalásra írásbeli végrendeletek esetében nincs lehetőség, addig a Ptk. 6:7. § (3a) bekezdésében foglalt írásbeliségre vonatkozó szabályt sem kell alkalmazni az öröklési jogi jognyilatkozatokra, így a végrendeletekre sem.

Ismételten megköszönve a minisztérium felé irányuló bizalmát, hivatkozva az Alaptörvény alapján megalkotott 2010. évi CXXX. törvény garanciális szabályaira, tájékoztatom Önt, hogy levelem nem rendelkezik jogi kötőerővel és kötelező tartalommal, az nem szolgálhat hivatkozási alapul sem bírósági, sem egyéb eljárásban.

Budapest, 2022. március 04.

Tisztelettel:

Dr. Molnár Ildikó
vezető-kormányfőtanácsos

